

Mor Planitas, l'últim torero manresà

Era, a la seva manera, un artista polifacètic. Josep Feixas va morir dimarts als 87 anys després d'una vida en la qual va ser actor ocasional al film *Plácido* i va dibuixar sobre la seva gran passió: els toros. Era el darrer torero manresà

El perfil

XAVIER PRUNÉS | MANRESA

Una coincidència va fer que el mateix dia que a Madrid va morir un dels actors secundaris de *Plácido*, Manuel Alexandre, a la capital del Bages també expirés un manresà que va participar en aquell film coral i corrosiu, que va ser rodat a la ciutat el 1961, dirigit per Berlanga amb guió escrit a quatre mans amb Rafael Azcona. Josep Feixas i Planas va ser un dels molts manresans que van aconseguir una aparició com a extres en la pel·lícula que va convulsionar unes setmanes una ciutat de províncies com la que va voler retratar al seu film Berlanga. Feixas va tenir sort, ja que va ser un *meritori* amb frase i tot. La seva la pronunciava durant la subhasta al Casino quan el presentador es mofava d'una oferta que havia fet. La resposta de Feixas, amb tac de billar inclòs, era «oiga, que no es pitoreo, que es la mitad de mi sueldo!»

Josep Feixas (Manresa, 1923) va néixer i va créixer a ca la Buresa, fill d'un dentista que provenia de la masia de les Feixes de Coaner i d'una santpedorenca de cal Nat; el seu cosí era el ginecòleg Ramon Llatjós. Del seu pare, que havia fet els estudis a Madrid, va heretar l'afeció per les corrides de toros, i

que mai més no l'abandonaria. Un cop acabada la guerra civil, Feixas va estudiar medicina a Barcelona i Saragossa però la seva dèria pels toros podia més. L'any 1948 es va fer practicant, i gairebé al mateix temps enceta la seva carrera com a torero que va tenir àmbit local, tot

destacant la seva participació en el Corre de Bou de Cardona i en corrides que s'havien fet a les dues places de braus que llavors hi havia a Manresa, una de les quals on es troba l'actual baixador dels Ca-

talans. El seu nom com a torero era Pepe Planas, *Planitas*. Estava orgullós d'un *traje de luces* que va comprar a Barcelona, que li van assegurar que havia vestit Manolete.

Al costat del Manresanito

La dècada dels 50 va fer coincidir dos toreros a la capital del Bages. Planitas i el Manresanito (mort ja fa uns quants anys) tenien també els seus seguidors, tot i que mai no van poder fer el salt cap a places d'un prestigi més elevat ja que les seves qualitats com a *matadors* van ser discretes. La carrera de Planas va durar uns deu anys, però quan es va retirar no va deixar en cap moment d'estar molt vinculat a tot el que fos la tauromàquia.

Va ser un membre actiu de la Peña Taurina de Manresa i va plasmar en dibuixos els seus sentiments sobre el món del toreig, escenes on destacava el color i el moviment.

A més, Feixas va anar reunint una important col·lecció amb revistes i llibres especialitzats. Fins que va poder, va ser un assidu a totes les tardes de toros de la Monumental; ja en els darrers temps, es dolia de la possible prohibició dels toros a Catalunya. Vidu d'Aurèlia Garcilópez, no van tenir fills. Durant molts anys va ser practicant a l'ambulatori de Manresa i es desplaçava també als domicilis per clavar les particulars *banderilles*. Era un home enamorat de la cultura, lector empedreït i molt aficionat al cinema, amb un arxiu en el qual es reflecteixen aquestes aficions.

El meu oncle era un esperit lliure, amb les seves virtuts i defectes, que va formar part d'una Manresa que ja no existeix, on gairebé tothom es coneixia i on es provava de viure amb alegria, malgrat tot.

Apunts de teatre

Toni Mata i Riu

En el corredor de la mort sense data d'execució

L'OBRA

MOLTS RECORDS PER A IVANOV

► LLOC: **Círcol Maldà**. Direcció: Pep Tosar. Dramatúrgia: Pep Tosar i Albert Tola. Text: Pep Tosar. Repartiment: Pep Tosar, Cati Solivellas, Blai Llopis, Rodo Gener, Laura Aubert i Xavi Frau. ◉ DIES: **Durant el mes d'octubre, divendres a les 21 h, dissabte a les 18 i a les 21 h, i diumenge a les 19 h**. ADREÇA: (carrer del Pi, 5), de Barcelona ☎ Tel.: reserves al 93 304 39 99. www.circolmalda.org

En el cor del barri gòtic de Barcelona s'alça un teatre de proporcions modestes, un cor gegant, un futur incert i una altura artística dantesca. El Círcol Maldà, al carrer del Pi, a tocar de la catedral, va renéixer el 29 de gener del 2009 després d'uns quants d'anys de tancament, però el seu futur s'albira, a hores d'ara, traumàtic. Fins al punt que amb el nou any podria arribar la defunció de l'espai com a sala teatral.

La falta de suports institucionals ha motivat l'actor i director artístic Pep Tosar no tan sols a escampar veus d'alarma per trobar una solució al problema sinó també a engegar una campanya per captar un miler i mig de socis que, amb una quota mensual de 25 euros, permetin la supervivència de l'equipament. En un vídeo promocional que ha elaborat el Círcol, personatges de la talla de Francesc Orella, Sílvia Bel, Rosa Novell, Lluís Pasqual i Jordi Coca inciten els amants de l'escena a donar un cop de mà per evitar la desaparició d'una iniciativa empantanegada, a hores d'ara, per un deute de prop de 60.000 euros. El desesper arribava al punt que als espectadors que assisteixen a les funcions de *Molts records per a Ivanov* se'ls deixa ben clar que l'obra ha re-

but diversos premis i moltes lloances malgrat que no ha rescut cap subvenció del Consell Nacional de l'Arts i la Cultura «per falta de puntuació».

Aliè al drama que pinta aquest desencoratjador panorama, el Maldà ofereix cada cap de setmana un dels millors treballs que segurament s'han bastit a Barcelona en els darrers anys. *Molts records per a Ivanov* va deixar en qui subscriu aquestes ratlles la sensació que, difícilment, tornarà a veure aquesta temporada un espectacle de tanta categoria. Escrit, creat i dirigit per Pep Tosar, a partir de *Ivanov* de Txhèkov, el muntatge va rebre el Premi de la Crítica 2009 a la millor direcció escènica i el Premi de la Crítica Serra d'Or 2010 al millor espectacle.

L'obra planteja el buit existencial que experimenta Ivan, un escriptor de renom convençut que el seu compromís amb la societat ja ha finat. La seva dona, malalta de càncer, i un amic de tota la vida intenten revitalitzar les il·lusions marcides amb la filmació d'un documental sobre la seva vida i la seva obra. Però no és senzill aixecar el desig de viure d'un ésser en plena dinàmica autodestructiva, que en la seva consciència ja ha activat el ritual de la pèrdua. Pep Tosar broda una interpretació espectacular que inocula en l'espectador el dolç verí de l'empatia envers aquells que se saben en el corredor de la mort sense data d'execució. Arriba un moment en la biografia de cada individu que la vida esdevé pèrdua. Benaventurats aquells a qui aquest estat atrapa a pocs minuts de marxar per sempre i estalvien als seus éssers estimats el mal tràngol de la decadència.

OPINIÓ: SITGES 2010

Jordi Bordas

CRÍTIC DE CINEMA

EL TERROR COM A MIRALL D'UNA SOCIETAT EN CRISI

Si el japonès Tetsuya Nakashima ens captiva i els escandinaus Simonsson i Stjerne Nilsson han proposat originalitat, l'esperat retorn de John Carpenter ha estat decebedor

La 43a edició del Festival de Sitges confirma la línia dels últims temps: una programació aclaparadora i inabastable, una fragmentació en múltiples seccions tan artificiosa com incomprensible, i una oferta polièdrica i suggeridora per als cinèfils -els amants de les emocions fortes, sobretot.

En les primeres jornades, hem gaudit -i patit- amb dues esplèndides *operes primes* llatinoamericanes que competeixen pels premis. L'uruguaià Gustavo Hernández ha debutat amb *La casa muda*, una elegant i virtuosa mostra de terror pur, inspirada en un fet verídic, que ha estat rodada amb una càmera de fotos en un únic pla-seqüència de 78 minuts. D'altra banda, la mexicana *Somos lo que hay*, realitzada per Jorge Michel Grau, fusiona prodigiosament melodrama descarnat, esperpent social i sordidesa truculenta. El retrat d'una família dedicada al canibalisme esdevé una al·legoria devastadora i demencial d'una societat malalta. Un altre jove autor, l'espanyol Miguel Ángel Vivas, ha convençut amb el seu segon llarg, *Secuestrados*. L'autor de *Reflejos*

incideix en el thriller ombrívol, però en aquesta ocasió s'emmiralla en el cinema de Michael Haneke -*Funny Games*, concretament. El cineasta sevillà ens talla l'alè amb un exercici angoixant i estremidor, d'alt voltatge, que sobresurt per la portentosa utilització del pla-seqüència. La cinematografia oriental continua tenint merescudament un protagonisme especial en el certament català més influent. El japonès Tetsuya Nakashima (a la imatge) ens captiva i desassossegua amb *Confessions*, un thriller que aprofundeix amb un enfocament singular en una de les qüestions sovinteja des pel gènere: la venjança. Una textura embolcallant ens atrapa i ens proporciona un devessall de cinema hipnòtic. D'Escandinàvia

arribà una de les sorpreses més originals i excitants: *Sound of Noise*. Ola Simonsson i Johannes Stjerne Nilsson barregen intriga policíaca, estudi psicològic i musical alternatiu, i obtenen un còctel refrescant i alliberador. En canvi, l'esperat retorn, després de nou anys d'absència, de John Carpenter -l'artífex d'obres cabdals com *La noche de Halloween* i *La cosa*- ha estat decebedor. *The Ward* integra cinema psiquiàtric i horror clàssic, amb una inqüestionable eficiència, però amb un desplegament excessiu de llocs comuns. El cinema terrorífic continua sent un mirall fidel

d'un món en crisi, i *Vampires*, de Vincent Lannoo, ho demostra amb un sucós fals documental sobre vampirs de Brussel·les, on el govern subministra immigrants il·legals als no morts...

